

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 9

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 10

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 12

2023 m. gruodžio 22 d. Europos Komisija (EK) atnaujino dažniausiai užduodamų klausimų (DUK) skiltį:

- **dėl į sąrašą įtrauktų prekių importo, pirkimo ir perdavimo**

Atnaujintame DUK EK nurodo, kad kai trečiojoje šalyje perdirbti geležies ir plieno gaminiai, į kurių sudėtį įeina Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XVII priede išvardyti Rusijos kilmės geležies ir plieno gaminiai, importuojami arba perkami iš šalies partnerės, iš importuotojų nereikalaujama pateikti geležies ir plieno žaliavų, naudotų gaminiams perdirbti, kilmės šalies įrodymų. Šiuo metu reglamente įvardytos **dvi šalys partnerės - Norvegija ir Šveicarija** (žr. XXXVI priedą).

Tai reiškia, kad ES ūkio subjektai, importuojantys arba perkantys Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XVII priede išvardytus geležies ir plieno produktus iš Norvegijos arba Šveicarijos, neprivalo pateikti geležies ir plieno žaliavų, naudojamų trečiojoje šalyje į ES importuotiems geležies ir plieno produktams perdirbti, kilmės šalies įrodymų.

- **dėl į sąrašą įtrauktų prekių tranzito**

Atnaujintame DUK EK patikslino, kad **Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 2, 2a, 2aa, 3c ir 3k straipsniuose numatytas prekes draudžiama vežti tranzitu per Rusijos teritoriją** į trečiąsias šalis, kuomet šios prekės ir technologijos yra eksportuojamos iš ES. Draudimas taikomas:

- Dvejetainio naudojimo prekėms ir technologijoms (2 straipsnis);
- Prekėms ir technologijoms, kuriomis galėtų būti tobulinama Rusijos kariuomenė ir technologijos arba plėtojamas gynybos ir saugumo sektorius (2a straipsnis);
- Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 258/2012 (1) I priede išvardytiems šaunamiesiems ginklams, jų dalims ir pagrindiniams komponentams bei šaudmenims ir Tarybos Reglamento (ES) 833/2014 XXXV priede išvardytiems šaunamiesiems ginklams ir kitiems ginklus (2aa straipsnis);
- Prekėms ir technologijoms, tinkamoms naudoti aviacijos sektoriuje arba kosmoso pramonėje, ir XX priede išvardytiems reaktyviniams degalams bei degalų priedams (3c straipsnis);
- XXXVII priede išvardytoms prekėms ir technologijoms, kurios galėtų prisidėti prie Rusijos pramonės pajėgumo didinimo (3k straipsnis).

Taip pat EK atkreipia dėmesį, kad „tranzito draudimu“ siekiama kuo labiau sumažinti apėjimo riziką, susijusią su konkrečiomis jautriomis prekėmis (pvz., tranzitu per Rusiją gabenamos prekės, skirtos trečiosioms šalims, yra nukreipiamos į kitas šalis).

- **dėl pasitraukimo iš Rusijos**

Europos Komisija primena, jog ES subjektams pasitraukiant iš Rusijos rinkos, jiems vis dar galioja Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 nustatyti ribojimai. Todėl draudžiama importuoti iš Rusijos į Europos Sąjungą prekes, kurioms taikomi importo ribojimai, arba parduoti, perduoti ar tiekti draudžiamas prekes į Rusiją. Atitinkamai Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 12b straipsnyje nustatytos nuo kelių Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 nustatytų draudimų leidžiančios nukrypti nuostatos. Kadangi siekiama sudaryti palankesnes sąlygas operatyviam pasitraukimui iš Rusijos rinkos, šios **nukrypti leidžiančios nuostatos yra laikinos**.

Dėl draudimų pagal 2, 2a, 3, 3b, 3c, 3f, 3h ir 3k straipsnius (12b straipsnio 1 dalis):

ES ūkio subjektai gali prašyti leidimo, kad būtų galima parduoti, tiekti ar perduoti Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 II, VII, X, XI, XVI, XVIII, XX ir XXIII prieduose išvardytas prekes ir technologijas, Tarybos Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priede nurodytas prekes ir technologijas, taip pat parduoti, licencijuoti ar perduoti intelektinės nuosavybės teisių ar komercinių paslapčių perdavimą bet koku kitu būdu, taip pat teisių suteikimą naudotis arba pakartotinai naudoti bet kokią intelektinės nuosavybės teisėmis saugomą medžiagą ar informaciją arba sudarančią komercinę paslaptį, susijusią su pirmiau minėtuose prieduose nurodytomis prekėmis ir technologijomis.

Atitinkamai turi būti įvykdyti šie **bendri reikalavimai**:

- pardavimas, tiekimas ar perdavimas yra griežtai būtinas, kad būtų galima atsisakyti veiklos Rusijoje arba nutraukti verslo veiklą Rusijoje;
- prekės ir technologijos priklauso ES piliečiui arba ES veiklos vykdytojui, arba Rusijos subjektui, kuris nuosavybės teise priklauso ES veiklos vykdytojui arba yra išimtinai ar bendrai jo kontroliuojamas;
- nėra pagrįstų priežasčių manyti, kad prekės gali būti skirtos galutiniam kariniam vartotojui arba yra skirtos galutiniam kariniam naudojimui Rusijoje;
- atitinkamos prekės ir technologijos fiziškai buvo Rusijoje prieš įsigaliojant atitinkamiems draudimams, taikomiems aukščiau nurodytuose prieduose išvardytoms prekėms ir technologijoms.
- **Prekių ir technologijų pardavimas, tiekimas ir perdavimas turi būti atliktas iki 2024 m. birželio 30 d.**

Dėl draudimų pagal 3g ir 3i straipsnius (12b straipsnio 2 dalis):

ES ūkio subjektai gali prašyti leidimo, kad galėtų importuoti ar perduoti į ES Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XVII ir XXI prieduose išvardytas prekes ir technologijas.

Atitinkamai turi būti įvykdyti šie **bendri reikalavimai**:

- Importas arba perdavimas yra griežtai būtinas siekiant nutraukti veiklą Rusijoje arba nutraukti verslo veiklą Rusijoje;
- prekės ir technologijos priklauso ES piliečiui arba ES veiklos vykdytojui, arba Rusijos subjektui, kuris nuosavybės teise priklauso ES veiklos vykdytojui arba yra išimtinai ar bendrai jo kontroliuojamas;
- Atitinkamos prekės fiziškai buvo Rusijoje prieš įsigaliojant atitinkamiems 3g ir 3i straipsniuose numatytiems draudimams šių prekių atžvilgiu;
- prekės bus importuotos į Sąjungą arba perduotos iki **2024 m. birželio 30 d.**

Pažymėtina, kad tiek Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 12b straipsnio 1 dalyje, tiek 12b straipsnio 2 dalyje nustatytais sąlygomis **siekama užtikrinti, kad nebūtų apeinamos atitinkamos ribojamosios priemonės, prisidengiant atsisakymu vykdyti veiklą**. Pavyzdžiui, kad verslo veiklos atsisakymas atgaline data nepatvirtintų prekių, kurioms tuo metu buvo taikomos ES ribojamosios priemonės, pirkimo Rusijoje arba eksporto į Rusiją.

Taip pat Europos Komisija atkreipia dėmesį, kad Rusijos patronuojamosios įmonės **akcijų pardavimas yra draudžiamas ir būtų laikomas netiesioginiu draudžiamų prekių pardavimu, tiekimu ar perdavimu**, atsižvelgiant į tai, kad akcijų pirkėjas kartu įsigyja prekes ir technologijas, išvardytas Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 II, VII, X, XI, XVI, XVIII, XX ir XXIII prieduose bei Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priede. Atitinkamai nėra svarbu, kad parduodama visos turimos 100% akcijų. Kai pirkėjas kontroliuoja dukterinę įmonę, jis kontroliuoja ir jos turtą.

Taigi akcijų pardavimas priylgsta pardavimui, tiekimui arba atitinkamų prekių perdavimui „fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar įstaigai Rusijoje arba naudojimui Rusijoje“. Taip pat nėra svarbu, ar tos prekės jau yra Rusijoje, ar jų negalima reeksportuoti iš Rusijos dėl Rusijos vyriausybės nustatytų apribojimų.

- **dėl deimantams taikomų ribojimų**

2023 m. gruodžio 6 d., remdamiesi 2023 m. vasario ir gegužės mėn. pareiškimais, **Septynių šalių grupės (G7) vadovai** susitarė iki 2024 m. sausio 1 d. įvesti importo ribojimus neapdorotiems deimantams, išgautiems, apdorotiems ar pagamintiems Rusijoje, o iki 2024 m. kovo 1 d. palaipsniui įvesti tolesnius ribojimus Rusijos deimantų, apdorotų trečiosiose šalyse, importui.

ES sankcijos Rusijos deimantams, įtrauktos į **12-ąjį sankcijų paketą**, yra dalis G7 valstybių pastangų įvesti tarptautiniu mastu koordinuojamą deimantų draudimą, kuriuo siekiama atimti iš Rusijos šį svarbų pajamų šaltinį, vertinamą **4 mlrd. eurų per metus**, iš kurių maždaug **1,5 mlrd. eurų sudaro metinis importas į ES**.

Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 3p straipsnyje nustatytas Rusijos neapdorotų deimantų pirkimo, importo ar perdavimo draudimas bus įgyvendinamas keliais etapais:

- Nuo **2024 m. sausio 1 d.** draudžiama naudoti deimantus (natūralius ir sintetinius) ir gaminius su deimantais (juvelyrinius dirbinius), išvardytus Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 XXXVIII A priedo A, B ir C dalyse, jei jie yra kilę iš Rusijos arba buvo eksportuoti iš Rusijos. Tas pats taikoma tokioms prekėms (bet kokios kilmės), jei jos buvo vežamos tranzitu per Rusiją;
- Nuo **2024 m. kovo 1 d.** draudimas taip pat bus taikomas Rusijos natūraliems deimantams, išvardytiems XXXVIII A priedo A dalyje, kurie buvo apdoroti trečiojoje šalyje ir kuriuos sudaro rusiški deimantai, kurių vienas deimantas yra 1,0 karato arba didesnis.
- Nuo **2024 m. rugsėjo 1 d.** draudimas bus taikomas rusiškiems natūraliems ir sintetiniams deimantams bei juvelyriniams dirbiniams su rusiškais deimantais (visi XXXVIII A priedo A, B ir C dalyse išvardyti gaminiai), apdorotiems trečiojoje šalyje, kurie susideda iš Rusijos kilmės arba iš Rusijos eksportuotų deimantų arba į kurių sudėtį įeina deimantai, kurių svoris yra 0,5 karato arba 0,1 gramo deimanto arba didesnis.

Europos Komisija pažymi, kad nuo **2024 m. kovo 1 d. G7 šalyse bus sukurtas patikimas, atsekamumu pagrįstas neapdorotų deimantų tikrinimo ir sertifikavimo mechanizmas** (G7 sertifikavimo schema). Atsekamumu pagrįsta patikra bus taikoma neapdorotiems deimantams, kurių karatų dydis viršija tam tikras ribas (nuo 2024 m. kovo 1 d. - 1,0 karato arba daugiau, o nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. - 0,5 karato arba daugiau).

Nors egzistuoja keli scenarijai, iš esmės neapdoroto deimanto identifikacinė informacija pirmiausia bus įtraukta (užregistruota) į blokų grandinę pagrįstą G7 knygą. Tai gali įvykti šalies gamintojos eksporto arba neapdorotų deimantų G7 importo vietose. Kai neapdorotas deimantas pristatomas į G7 importo vietą, atliekamas deimanto patikrinimas, įskaitant fizinį patikrinimą. Po sėkmingo patikrinimo išduodamas G7 sertifikatas, kuris įtraukiamas į G7 knygą.

Bandomoji **sertifikavimo sistema pradės veikti** nuo 2024 m. kovo 1 d., o nuo **2024 m. rugsėjo 1 d. pradės veikti visu pajėgumu**.

- **konsoliduota DUK versija** (2023.12.22 atnaujinimas).

Nustatytos sankcijos „PJSC Alrosa“ ir jos generaliniam direktoriui

2024 m. sausio 3 d. Taryba nustatė papildomas ribojamąsias priemones **vienam asmeniui ir vienam subjektui**, atsakingiems už veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi.

Naujai į sąrašą įtraukta bendrovė „**PJSC Alrosa**“ ir jos **generalinis direktorius Pavel Alekseevich Marinychev**. „PJSC Alrosa“ yra **didžiausia pasaulyje deimantų kasybos bendrovė, kuri priklauso Rusijos valstybei, ji atsakinga už daugiau kaip 90% visos Rusijos deimantų produkcijos** ir yra svarbi ekonomikos sektoriaus, iš kurio Rusijos Federacijos vyriausybė gauna daug pajamų, dalis.

Įtraukiant į sąrašą šį asmenį ir subjektą papildomas Rusijos deimantų importo draudimas, nustatytas 2023 m. gruodžio 18 d. dėl Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą priimtame 12-ajame ekonominių ir individualių sankcijų pakete.

Rusijos deimantams taikomas draudimas yra **G7** pastangų **deimantų draudimą derinti tarptautiniu mastu** dalis. Taip siekiama atimti iš Rusijos svarbų pajamų šaltinį.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą: Taryba į ES sankcijų sąrašą įtraukė dar 1 asmenį ir 1 subjektą

Dėl padėties Sirijoje sunkumo, į ES sankcijų sąrašą įtraukti dar 11 subjektų

2024 m. sausio 22 d. Taryba patvirtino **papildomas ribojamąsias priemones 6 asmenims ir 5 subjektams**, atsižvelgdama į tebesitęsiančios padėties Sirijoje sunkumą.

Tarp naujai į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų yra Sirijos lyderio Basharo al-Assado patarėjas ekonomikos klausimais, trys **įtakingi verslininkai**, teikiantys paramą Sirijos režimui ir gaunantys iš jo naudos, ir **du asmenys, susiję su B. Assado šeima**.

Ribojamosios priemonės taip pat bus taikomos **penkioms bendrovėms**, teikiančioms paramą Sirijos režimui ir gaunančioms iš jo naudos: „**Al-Dj Group**“, „**Cham Wings**“, „**Freebird Travel Agency**“, „**Iloma Investment Private JSC**“ ir „**Al-Aqila company**“. Kai kurie iš šių subjektų dalyvauja vykdant Sirijos samdinių pervežimą, prekybą ginklais, prekybą narkotinėmis medžiagomis ir pinigų plovimą ir tokiu būdu remia Sirijos režimo veiklą.

Į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų, kuriems taikomas sankcijų režimas, **turtas išaldomas. Taip pat draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti lėšas ar ekonominius išteklius** tiems asmenims ir subjektams arba jų naudai. Be to, į sąrašą įtrauktiems fiziniams asmenims taikomas **draudimas keliauti į ES**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): Sirija: Taryba į ES sankcijų sąrašą įtraukė dar šešis asmenis ir penkis subjektus

Atsižvelgiant į padėtį Sudane, ES nustatė sankcijas šešioms subjektams

Atsižvelgdama į sunkią padėtį Sudane, kuriame vyksta Sudano ginkluotųjų pajėgų ir Greitojo reagavimo paramos pajėgų bei atitinkamų su jomis susijusių nereguliariųjų karinių pajėgų susirėmimai, **2024 m. sausio 22 d.** Taryba nustatė ribojamąsias priemones **šešioms subjektams**.

Naujieji įrašai (**pirmieji pagal Sudanui taikomą sankcijų režimą**) susiję su **šešiais subjektais**, atsakingais už paramą veiklai, kuria **kenkiama Sudano stabilumui ir politiniam pereinamajam procesui**.

Tarp į sąrašą įtrauktų subjektų – dvi bendrovės, dalyvaujančios gaminant ginklus ir transporto priemones Sudano ginkluotosioms pajėgoms („**Defense Industries System**“ ir „**SMT Engineering**“), Sudano ginkluotųjų pajėgų kontroliuojama „**Zadna International Company for Investment Limited**“ ir trys bendrovės, dalyvaujančios perkant karinę įrangą Greitojo reagavimo paramos pajėgoms („**Al Junaid Multi Activities Co Ltd**“, „**Tradive General Trading**“ ir „**GSK Advance Company Ltd**“).

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Sudanas: Taryba į ES sankcijų sąrašą įtraukė šešis subjektus](#)

„ Hamas“ ir „Palestinos islamo džihadas“: nustatytas specialus sankcijų režimas ir į sąrašą įtraukti šeši asmenys

2024 m. sausio 19 d. Taryba nustatė specialų ribojamųjų priemonių režimą, pagal kurį Europos Sąjunga galės atsakomybėn patraukti visus asmenis ir subjektus, kurie **remia, sudaro sąlygas grupuotei „ Hamas“ ir „Palestinos islamo džihadui“ (PIJ) vykdyti smurtinius veiksmus arba tas sąlygas palengvina**.

Šis sprendimas šiandien buvo priimtas atsižvelgiant į **pastarojo meto išpuolių prieš Izraelį** sunkumą ir būtinybę kovoti su smurtiniais veiksmais, keliančiais grėsmę taikai ir tarptautiniam saugumui. Juo **siekiami užkirsti kelią tokiems „ Hamas“ ir PIJ smurtiniams veiksams** ateityje. Naujuoju režimu taip pat papildomos ribojamosios priemonės, kurios dėl „ Hamas“ ir PIJ buvo anksčiau priimtose pagal Bendrąją poziciją 2001/931/BUSP (ES sudaromas teroristų sąrašas).

Pagal naująjį režimą ES gali taikyti sankcijas tiems, kurie **materialiai ar finansiškai remia „ Hamas“ arba PIJ**. Ji taip pat gali taikyti sankcijas tiems, kurie **dalyvauja planuojant „ Hamas“ ar PIJ smurtinius veiksmus, juos rengiant ar sudarant jiems sąlygas**. Asmenys, grupės, subjektai ir organizacijos taip pat galėtų būti įtraukti į sąrašą, jeigu vykdytų tokią veiklą: **tiėtų, parduotų ar perduotų ginklus ir susijusius reikmenis** šioms dviem teroristinėms organizacijoms; remtų veiksmus, kuriais **kenkiama ar keliamas grėsmė Izraelio stabilumui ar saugumui**, remiant grupuotę „ Hamas“ ir PIJ; dalyvautų vykdamas **sunkius tarptautinės humanitarinės teisės arba žmogaus teisių teisės pažeidimus**; kurstyti arba viešai provokuoti šių dviejų organizacijų smurtinius veiksmus.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [„ Hamas“ ir „Palestinos islamo džihadas“: Taryba nustatė specialią sankcijų sistemą ir į sąrašą įtraukė šešis asmenis](#)

Nustatytos sankcijos dar vienam asmeniui, susijusiam su ISIL („ Da’esh“) ir „ Al-Qaida“

2024 m. sausio 16 d. Taryba nusprendė į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, nustatytos **ISIL / „ Da’esh“ ir „ Al-Qaida“** ir su jais susijusiems asmenims, grupėms, susivienijimams ir subjektams, sąrašą įtraukti dar **vieną asmenį**.

Sankcijos nustatytos **Somalia „ Al-Shabab“ nariui Ahmed Khaled Müller**, kuris, dalyvavo kovinėse operacijose ir vykdė teroro aktus „ Al-Shabab“ vardu.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Kova su terorizmu: Taryba į autonominių sankcijų, taikomų ISIL \(„ Da’esh“\) ir „ Al-Qaida“, sąrašą įtraukė dar vieną asmenį](#)

Į ES sudaromą teroristų sąrašą įtrauktas dar vienas asmuo

2024 m. sausio 16 d. Taryba nusprendė į ES sudaromą **teroristų sąrašą** įtraukti dar **vieną asmenį**. Į sąrašą įtrauktas asmuo yra „**Hamas**“ **politinis lyderis Yahia Sinouar**.

Šis Tarybos sprendimas yra Europos Sąjungos atsako į „Hamas“ keliamą grėsmę ir šios organizacijos brutalius bei beatodairiškus teroristinius išpuolius Izraelyje 2023 m. spalio 7 d. dalis.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): ES sudaromas teroristų sąrašas: reaguodama į spalio 7 d. išpuolius Izraelyje Taryba į sąrašą įtraukė dar vieną asmenį

Nustatytas specialus ribojamųjų priemonių režimas demokratijai Gvatemaloje remti

2024 m. sausio 12 d. Taryba nustatė **specialų ribojamųjų priemonių režimą** demokratijai ir taikiam bei tvarkingam valdžios perdavimui Gvatemaloje remti.

Dėl šios naujo režimo ES galės **taikyti ribojamąsias priemones** asmenims ir subjektams, atsakingiems už veiksmus, kuriais **kenkiama demokratijai, teisinei valstybei ir taikiam valdžios perdavimui** Gvatemaloje, be kita ko, persekiojant ar bauginant valstybės pareigūnus, demokratiškai išrinktas valdžios institucijas, pilietinę visuomenę, žiniasklaidą bei teisinius subjektus, taip pat vykdant finansinius nusižengimus, susijusius su viešosiomis lėšomis, ir neteisėtai eksportuojant kapitalą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): Gvatemala. Taryba nustatė specialią ribojamųjų priemonių sistemą demokratijai remti

Paskelbtos gairės valstybėms narėms dėl duomenų rinkimo rengiant dvejojo naudojimo prekių eksporto kontrolės ataskaitą

2024 m. sausio 10 d. paskelbta **Komisijos Rekomendacija (ES) 2024/214** dėl gairių, kuriomis nustatoma **duomenų**, reikalingų metinei dvejojo naudojimo prekių eksporto, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos, tranzito ir persiuntimo kontrolės ataskaitai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/821 parengti, **rinkimo ir tvarkymo metodika**.

Atitinkamai valstybės narės turėtų atsižvelgti į šios rekomendacijos priede pateikiamas **neprivalomas gaires**, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus pagal Reglamentą (ES) 2021/821.

Nyderlanduose dėl įtariamo sankcijų apėjimo suimti trys asmenys

2024 m. sausio 23 d. Nyderlandų mokesčių informacijos ir tyrimų tarnyba paskelbė, kad 2024 m. sausio 9 d. buvo **sulaikyti du vyrai bei moteris**, kurie priklausė **tarptautiniam kontrabandos tinklui** ir yra įtariami pažeidę bei apėję Rusijai taikomas ribojamąsias priemones.

Įtariama, kad, pažeisdami prekybos ribojimus, šie asmenys tiekė Rusijai technologines ir laboratorines prekes, kurios galėjo būti naudojamos kariniais tikslais.

Tuo pat metu kaip ir Nyderlanduose, **kratos ir apklausos buvo atliekamos Vokietijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Kanadoje**.

Suomijoje pateikti kaltinimai penkiems asmenims dėl ES sankcijų Rusijai pažeidimų

2024 m. sausio 15 d. Nacionalinė Suomijos prokuratūra **pranešė**, kad prokuroras pateikė kaltinimus Gabriel Temin, „Luminor Oy“ ir „Siberica Oy“ generaliniam direktoriui, dėl **gynybos įrangos (dronų ir dvejopo naudojimo prekių) eksporto** taip pažeidžiant ES taikomas sankcijas Rusijai. Be to, kaltinimai taip pat pateikti ir **trims „Siberica Oy“ darbuotojams** bei **krovinių ekspedijavimo bendrovės darbuotojui**, kuris bendrovėms teikė tranzito paslaugas. Įtariamieji savo kaltės nepripažįsta.

Pažymėtina, kad **tyrimas** dėl G. Temin **pradėtas 2023 m. gruodį**, kai paaiškėjo, kad jo įmonės į Rusiją eksportavo beveik **3500 dronų ir dvejopo naudojimo prekių**. Įtariama, kad iš viso per Suomiją į Rusiją buvo pristatyta prekių už daugiau kaip **3 mln. eurų**. Tyrimo gauta informacija leidžia manyti, jog šią veiklą vykdė ir finansavo Rusija.

Kova su pinigų plovimu: Taryba ir Parlamentas susitarė dėl griežtesnių taisyklių

2024 m. sausio 18 d. Taryba ir Parlamentas pasiekė **preliminarių susitarimą** dėl kovos su pinigų plovimu dokumentų rinkinio, kuriuo **siekama apsaugoti ES piliečius ir ES finansų sistemą nuo pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo**, dalių.

Šiuo naujuoju dokumentų rinkiniu visos privačiajam sektoriui taikomos taisyklės bus perkeltos į reglamentą, o direktyva bus taikoma institucinių kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemų organizavimui nacionaliniu lygmeniu valstybėse narėse.

Preliminariu susitarimu dėl kovos su pinigų plovimu reglamento bus **pirmą kartą visapusiškai suderintos taisyklės visoje ES**, pašalinant galimas spragas, kuriomis nusikaltėliai naudojami siekdami išplauti neteisėtas pajamas arba finansuoti teroristinę veiklą naudodamiesi finansų sistema.

Preliminariu susitarimu geriau suderinamos taisyklės **dėl tikrųjų savininkų** ir jos tampa skaidresnės. Tikrieji savininkai – tai asmenys, kurie faktiškai kontroliuoja juridinio asmens (pvz., bendrovės, fondo ar patikos fondo) nuosavybės teikiamą naudą arba ją naudojami, nors nuosavybės teisė arba turtas yra registruoti kito asmens vardu. Susitarime paaiškinama, kad **tikrųjų savininkų statusas yra grindžiamas dviem komponentais: nuosavybe ir kontrole**. Jie abu turi būti išnagrinėti siekiant nustatyti visus to juridinio asmens arba įvairių rūšių subjektų, įskaitant ne ES subjektus, kai jie vykdo veiklą ES arba perka nekilnojamąjį turtą ES, tikruosius savininkus. **Susitarime nustatyta 25% tikrosios nuosavybės riba**.

Įpareigotieji subjektai turės taikyti sustiprinto išsamaus patikrinimo priemones nenuolatiniams sandoriams ir verslo santykiams, susijusiems su **didelės rizikos trečiosiomis valstybėmis**, kurių **nacionalinių kovos su pinigų plovimu ir terorizmu režimų trūkumai** kelia grėsmę ES vidaus rinkos vientisumui.

Pagal preliminarių susitarimą centriniam registrai pateikta informacija turės būti tikrinama. **Turės būti pažymimi subjektai ar struktūros, susiję su asmenimis ar subjektais, kuriems taikomos tikslinės finansinės sankcijos**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Kova su pinigų plovimu: Taryba ir Parlamentas susitarė dėl griežtesnių taisyklių](#).

FNTT: naujame sankcijų pakete – ribojimai Rusijos piliečiams dalyvauti kriptoturto įmonių valdyme

2024 m. sausio 17 d. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT), kaip vienintelė institucija, prižiūrinti virtualiųjų valiutų operatorių sektorių, atkreipė dėmesį, kad nuo šių metų **sausio 18 dienos įsigaliojo** 12-ojo Europos Sąjungos (ES) sankcijų paketo **vienas iš ribojimų, ypač svarbus virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių (VASP) sektoriui.**

ES reglamentas papildytas nuostata, kad draudžiama leisti Rusijos piliečiams ar Rusijoje gyvenantiems fiziniams asmenims tiesiogiai ar netiesiogiai eiti, kontroliuoti ar užimti bet kokias pareigas juridinio asmens, subjekto ar organizacijos, įsteigtų arba įregistruotų pagal valstybės narės teisę ir teikiančių kriptoturto pinigines, sąskaitų tvarkymo ar saugojimo paslaugas, valdymo organuose.

Siekiant išvengti galimų rizikų, finansų rinkos dalyviams bei kitiems sektoriams **rekomenduojama atnaujinti klientų**, kurių veikla susijusi su VASP, **duomenis apie valdymo organus ir apie asmenis**, tiesiogiai ar netiesiogiai einančius, kontroliuojančius ar užimančius bet kokias pareigas juridinio asmens, subjekto ar organizacijos, įsteigtos arba įregistruotos pagal ES valstybės narės teisę ir teikiančių minėtas paslaugas, **valdymo organuose.**

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [FNTT: naujame sankcijų pakete – ribojimai Rusijos piliečiams dalyvauti kriptoturto įmonių valdyme](#)

Europos bankininkystės institucija pradėjo viešas konsultacijas dėl pinigų plovimo, teroristų finansavimo prevencijos, sankcijų ir kriptoturto

2024 m. sausio 9 d. Lietuvos bankas paskelbė kvietimą finansų rinkos dalyvius **išsakyti savo nuomonę** Europos bankininkystės institucijos konsultacijose **dėl tarptautinių sankcijų ir kitų ribojamųjų priemonių**, taip pat ir dėl rizikų, susijusių su kriptoturto.

Europos bankininkystės institucija pradėjo viešas konsultacijas dėl dviejų vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės gairių rinkinių, skirtų Europos Sąjungos (ES) ir nacionalinių ribojamųjų priemonių (sankcijų) įgyvendinimui užtikrinti. Šias ribojamąsias priemones sudaro tikslinės finansinės sankcijos ir sektorinės priemonės, pavyzdžiui, embargas. Jų laikytis privalu bet kuriam asmeniui ar subjektui, priklausančiam ES valstybių jurisdikcijai.

Jei finansų įstaigos nesilaiko vidaus politikos, procedūrų ir kontrolės reikalavimų, joms kyla **teisinė bei reputacijos rizika** ir yra tikimybė sulaukti poveikio priemonių. O svarbiausia - tai **kenkia ES ribojamųjų priemonių veiksmingumui**, gali sudaryti spragas apeiti ribojamąsias priemones, turėti įtakos ES finansų sistemos stabilumui ir vientisumui.

Konsultacijos dėl šių gairių vyks **iki 2024 m. kovo 25 d.**, o **vasario 8 d.** minėtais klausimais **vyks vieša diskusija**, į kurią iki sausio 31 d. reikėtų užsiregistruoti [naudojantis šia nuoroda](#).

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Konsultacijos dėl pinigų plovimo, teroristų finansavimo prevencijos, sankcijų ir kriptoturto](#)

Lietuvos muitinės informacija apie aktualius dvylikto sankcijų paketo ribojimus

2024 m. gruodžio 28 d. Lietuvos muitinė vykdydama iš Europos Sąjungos šalių, eksportuojamų, taip pat ir į ES importuojamų prekių kontrolę pateikė aktualią informaciją dėl 2023 m. gruodžio 18 d. paskelbto 12-o sankcijų paketo Rusijai (Reglamentas 833/2014).

Nauji ribojimai **nuo 2024 sausio 1 d.** bus taikomi iš Rusijos **importuojamiems deimantams** ir produktams, kurių sudėtyje yra deimantų. Bus **draudžiamos rusiškos kilmės**, eksportuotos iš Rusijos ar tranzitu per Rusiją gabentos deimantų savo sudėtyje turinčios prekės.

Taip pat **papildytas draudžiamų importuoti iš Rusijos į Europos Sąjungos šalis prekių sąrašas**. Jame - draudimas importuoti **suskystintas dujas**. Lietuvos muitinė atkreipia dėmesį, kad kai kurioms prekėms, kaip, pavyzdžiui, suskystintoms dujoms, nustatyti pereinamieji laikotarpiai. **Dujoms importo draudimas įsigalios nuo 2024 metų pabaigos**. Kitoms prekėms nustatyti kiti pereinamieji laikotarpiai, pavyzdžiui, iki kovo 24 d. arba birželio 20 d.

Atkreipiame dėmesį, kad 12 sankcijų pakete 3k straipsnyje **paskelbtas XXXVII priedas**, kuriame nurodytas **prekes draudžiama** ne tik eksportuoti į Rusiją, bet ir **gabenti tranzitu** per Rusijos teritoriją.

Be to, 12 sankcijų pakete informuojama, kad reglamento 269/2014 pakeitimu papildomai yra sankcionuoti ne tik **61 fizinis asmuo**, bet ir **96 juridiniai asmenys**, tarp jų - karinės pramonės įmonės, informacinių technologijų sektoriaus, telekomunikacijų įmonės, privačios karinės bendrovės, taip pat įmonės, kurios apeina Rusijai nustatytas sankcijas.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Aktualija \(Irmuitine.lt\)](https://irmuitine.lt)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

JK, JAV ir Australija nustatė sankcijas pagrindiniams „Hamas“ finansinio tinklo veikėjams

2024 m. sausio 22 d. Jungtinė Karalystė (JK), JAV ir Australija **paskelbė** naujas koordinuotas sankcijas pagrindiniams „Hamas“ ir Palestinos islamo džihado (PIJ) finansinių tinklų veikėjams.

Naujosios Jungtinės Karalystės sankcijos taikomos **penkiems** svarbiems „Hamas“ ir PIJ vadovams ir finansiniams tinklams, siekiant nutraukti šias teroristines grupuotes remiančių lėšų srautą, įskaitant iš Irano. Tai jau **trečiasis sankcijų paketas** nuo 2023 m. spalio 7 d., kurį JK nustatė „Hamas“ ir susijusiems asmenims pagal JK tarptautinį kovos su terorizmu sankcijų režimą.

JK paskelbė atnaujintas bendrąsias gaires dėl sankcijų įgyvendinimo

2024 m. sausio 19 d. OFSI išleido atnaujintas **gaires**, kuriose išdėstyti įpareigojimai įgyvendinant finansines sankcijas ir OFSI požiūris į licencijavimo ir atitikties klausimus. Gairėse taip pat pateikiama informacija apie naujausią teismų praktiką.

Jungtinė Karalystė kartu su kitomis valstybėmis paskelbė bendrą pareiškimą dėl Rusijos vykdymų ginklų iš KLDK įsigijimo ir naudojimo

2024 m. sausio 10 d. Jungtinė Karalystė kartu su Prancūzija, Japonija, Malta, Korėjos Respublika, Slovėnija, Ukraina, JAV ir Prancūzija paskelbė **bendrą pareiškimą**, kuriame teigiama, kad Rusija, įsigydama ir naudodama ginklus iš Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos (KLDK), **pažeidžia JT Saugumo Tarybos rezoliucijas**.

Pareiškime jį pasirašiusios valstybės pažymi, kad Rusijos 2023 m. gruodžio 30 d. ir 2024 m. sausio 6 d. išpuoliai prieš Ukrainą buvo įvykdyti naudojant iš KLDK importuotus ginklus ir smerkia šiuos veiksmus, nes jais pažeidžiamos kelios JT Saugumo Tarybos rezoliucijos, kuriomis JT valstybėms narėms draudžiama įsigyti ginklų iš KLDK ir KLDK draudžiama eksportuoti ginklus.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Russia's procurement and use of weapons from the DPRK violates UN Security Council Resolutions: joint statement](#)

JK įspėja dėl sankcijų vengimo naudojant meno kūrybos saugyklas

2024 m. sausio 22 d. Nacionalinė kovos su nusikalstamumu agentūra išleido **įspėjimą**, kuriuo atkreipė **meno kūrybos saugyklų** dėmesį apie galimą nusikalstamą asmenų, kuriems taikomos Rusijos sankcijos, naudojimąsi šiuo sektoriumi.

Į sankcijų sąrašą dažnai įtraukiami nauji asmenys ir subjektai, todėl įspėjime pabrėžiama, kad šiame sektoriuje **būtina reguliariai atlikti deramo patikrinimo procedūras**, siekiant išsiaiškinti bet kokius kliento ar elito, kuriam jis gali atstovauti, aplinkybių pasikeitimus.

Labai turtingi (didelės grynosios vertės turto turintys) asmenys, pavyzdžiui, **Rusijos oligarchai, laiko meno kūrybos specializuotose saugyklose** dėl įvairių priežasčių, įskaitant saugų meno kūrybos saugojimą kaip investiciją arba kaip vertės kaupimą siekiant mokestinių lengvatų. Yra žinoma, kad nusikaltėliai, įskaitant **asmenis, kuriems taikomos sankcijos, naudojami šiomis paslaugomis, kad išvengtų sankcijų** ir išplautų iš nusikalstamos veiklos gautas pajamas.

Nepakankamos arba nereguliarios deramo patikrinimo procedūros atveria kelią nusikaltėliams arba korumpuotiems profesionalių paslaugų teikėjams apeiti teisės aktus, todėl kyla pavojus pačiam sektoriui ir taip gali būti pakenkta sankcijų režimui.

Atitinkamai visi meno kūrybos rinkos dalyviai, įskaitant dirbančius meno kūrybos saugojimo sektoriuje arba kaip susiję specializuotų paslaugų teikėjai, turėtų turėti galimybę savo veikloje nustatyti bet kokį kliento statuso pasikeitimą arba įtartiną veiklą.

Rizikos požymiai, į kuriuos reikėtų atkreipti dėmesį:

- kliento aplinkybių pokyčiai. Ar kasdien **tikrinami tarptautinių sankcijų sąrašai?**;
- bandymai **perleisti meno kūrybos ar kultūros vertybių nuosavybę šeimos nariui**, verslo partneriui ar kitam tarpininkui;
- bandymai **greitai parduoti meno kūrybos ar kultūros vertybes** arba perkelti juos į kitą jurisdikciją;
- fiktyvių bendrovių arba **sudėtingų įmonių ar patikos struktūrų naudojimas**, kai galutinis tikrasis savininkas yra nėra aiškus.

Bendrujų licencijų atnaujinimai

2024 m. sausio 2 d. OFSI atnaujino bendrąją licenciją **INT/2022/1280876** siekiant pakeisti „VTB Bank (Europe) SE“ pavadinimą į „OWH SE“ pagal bendroje licencijoje pateiktą „ES patronuojamosios įmonės“ apibrėžtį.

2024 m. sausio 18 d. JK Tarptautinės prekybos departamentas pakeitė bendrąją prekybos **licenciją** „Sankcijos Rusijai - laivai“. Vadovaujantis pranešimu **NTE 2024/02** bendroji licencija buvo patikslinta, įtraukiant į jos taikymo sritį reglamentus, susijusius su 3DA sąrašo prekių, iš kurių gaunamos pajamos, importu, tiekimu ir pristatymu bei susijusiomis paslaugomis.

2024 m. sausio 19 d. JK Tarptautinės prekybos departamento Eksperto kontrolės jungtinis padalinys atnaujino **13** atvirų **bendrujų licencijų** išbraukiant **Burkina Faso, Haiti, Mali, and Nigerį** kaip leistinas paskirties šalis.

Paskelbtas pranešimas apie gerąją eksporto licencijų paraiškų teikimo praktiką

2024 m. sausio 10 d. d. Eksperto kontrolės jungtinis padalinys (ECJU) paskelbė pranešimą, kuriame pateikiama keletas priminimų ir naudingos informacijos, susijusios su **eksporto licencijų paraiškų teikimu**.

Pranešime taip pat pateikiamos rekomendacijos dėl eksporto licencijų paraiškų rengimo, galutinio naudotojo įsipareigojimų ir paraiškų, prašymų pateikti informaciją ir išduotų licencijų pakeitimų, terminų.

Daugiau informacijos (anglų k.): [NTE 2024/01: reminders and good practice from Licencing Unit](#)

JAV

JAV turės teisę nustatyti antrines sankcijas užsienio finansų įstaigoms palengvinančioms sandorius, susijusius su Rusijos karine pramone

2023 m. gruodžio 22 d., siekiant dar labiau sustiprinti JAV Išdo departamento priemones, skirtas Rusijos karo mašinai sužlugdyti ir susilpninti, Prezidentas J. Biden išleido naują **Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14114**, kuriuo iš dalies keičiami vykdomieji įsakymai E.O. 14024 ir E.O. 14068.

Naujuoju Vykdomojo Įsakymu toliau kovojama su Rusijos sankcijų vengimu ir įtvirtinamas JAV įsipareigojimas laikytis Didžiojo septyneto vadovų pareiškimo, aiškiai nurodant **užsienio finansų įstaigoms**, kad **palengvinant sandorių, susijusių su Rusijos karine-pramonine baze, vykdymą**, joms bus taikomos **JAV sankcijos**.

Naujuoju Vykdomojo Įsakymo pagrindu bus leidžiama **taikyti JAV sankcijas užsienio finansų įstaigoms**, kurios arba:

- **palengvina reikšmingus sandorius** asmenų, nurodytų kaip veikiančių tam tikruose pagrindiniuose **Rusijos** ekonomikos sektoriuose, remiančiuose šalies **karinę-pramoninę bazę**, vardu; arba
- **palengvina** svarbius sandorius ar **teikia paslaugas**, susijusias su Rusijos karine-pramonine baze, įskaitant sandorius, susijusius su konkrečiomis gamybos priemonėmis ir technologinėmis medžiagomis, kurias Rusija siekia gauti iš užsienio šaltinių.

Taip suteikiama teisė lždui uždrausti importuoti produktus, kurie buvo perdirbti ar iš esmės transformuoti trečiosiose šalyse, pavyzdžiui, rusiškas jūros gėrybes ir deimantų gaminius.

JAV lždo departamento Užsienio aktyvų kontrolės biuras (OFAC) taip pat išleido **patariamąjį dokumentą**, kuriame užsienio finansų įstaigoms pateikiamos rekomendacijos, **kaip sumažinti antrinių sankcijų taikymo riziką** (pagal Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14114), įskaitant praktines rekomendacijas, kaip nustatyti sankcijų riziką ir įgyvendinti atitinkamas kontrolės priemones. OFAC taip pat pažymi, kad **pagalba bendrovėms ar asmenims, siekiantiems išvengti JAV sankcijų** taikomų Rusijos karinei-pramoninei bazei, yra **veikla dėl kurios gali kilti antrinių sankcijų rizika** pagal Vykdomąjį Įsakymą E.O. 14114. OFAC patariamajame dokumente detalizuojama, kad aukščiau nurodyta veikla apima:

- siūlymą sukurti alternatyvius arba neskaidrius mokėjimo mechanizmus;
- klientų vardų ir pavardžių ar kitos svarbios informacijos keitimas arba šalinimas iš mokėjimo laukų;
- tikrosios mokėjimų paskirties arba mokėjimuose dalyvaujančių šalių slėpimas; arba
- kitokie veiksmai, kuriais siekiama nuslėpti galutinį sandorių tikslą, kad būtų išvengta sankcijų.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Statement from Secretary Yellen on President Biden's Executive Order Taking Additional Steps With Respect to Russia's Harmful Activities](#) | U.S. Department of the Treasury.

JAV prekybos departamento Pramonės ir saugumo biuras griežtina sankcijas Rusijai ir Baltarusijai

2024 m. sausio 23 d. JAV prekybos departamento Pramonės ir saugumo biuras (BIS) **sustiprino** esamą kontrolę pagal Eksporto administravimo taisykles (EAR) Rusijai ir Baltarusijai, reaguodamas į Rusijos vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą ir Baltarusijos prisidėjimą prie vykdomos Rusijos karinės agresijos.

BIS išplėtė EAR Rusijos ir Baltarusijos pramonės sektoriaus sankcijų taikymo sritį, į prekių, kurioms eksportuoti, reeksportuoti ar perduoti į Rusiją ar Baltarusiją reikalinga licencija, sąrašą įtraukdama **94 šešiaženklis Suderinto tarifo sąrašo (HTS) kodus**.

Į išplėstą prekių sąrašą įtrauktos tam tikros **cheminės medžiagos, tepalai ir metalai**, ir jis apima **visą HTS 88 skyrių** (orlaiviai, erdvėlaiviai ir jų dalys), taip dar labiau apribojant Rusijos galimybes gauti žaliavų savo gynybos pramonės bazei stiprinti ir efektyviau derinant JAV kontrolės priemones su JAV partnerių ir sąjungininkų įgyvendinamomis kontrolės priemonėmis.

Taip pat **išplečiama** tam tikrų EAR99 **antenuų, antenuų atšvaitų ir jų dalių kontrolė**, siekiant dar labiau apriboti šių prekių išvežimą į Iraną ir Rusiją, įskaitant tuos atvejus, kai jos pagamintos užsienyje naudojant JAV technologijas ar programinę įrangą.

Nustatytos sankcijos Rusijos kibernetiniam veikėjui už įsilaužimą į „Medibank“

2024 m. sausio 23 d. OFAC bendradarbiaujant su Australija ir Jungtine Karalyste, įtraukė į sąrašą **Alexander Ermakov** - kibernetinį veikėją, kuris atliko pagrindinį vaidmenį 2022 m. **išpirkos reikalaujančios programinės įrangos atakoje** prieš Australijos sveikatos priežiūros draudimo bendrovę „Medibank Private Limited“.

Visų pirma A.Ermakov sankcijos nustatė Australija už išpirkos reikalaujančios programinės įrangos naudojimą įsilaužiant į „Medibank“ tinklą ir išviliojant už 9,7 mln. „Medibank“ paslaugų vartotojų konfidencialių duomenų.

Atitinkamai Jungtinės Valstijos ir Jungtinė Karalystė, solidarizuodamosi su Australija, ėmėsi veiksmų prieš tą patį asmenį dėl panašaus pavojaus, kurį šis asmuo kelia Jungtinėms Valstijoms ir Jungtinei Karalystei.

Daugiau informacijos (anglų k.): [United States, Australia, and the United Kingdom Sanction Russian Cyber Actor Responsible for the Medibank Hack](#) | [U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos Irako oro linijų bendrovei ir jos vadovams

2024 m. sausio 22 d. OFAC nustatė sankcijas **Irako oro linijų bendrovei „Fly Baghdad“** ir jos generaliniam direktoriui dėl pagalbos teikimo Islamo revoliucijos gvardijos korpusui „Qods Force“ (IRGC-QF) ir jo įgaliotoms grupuotėms Irake, Sirijoje ir Libane.

OFAC taip pat nustatė sankcijas **trims vienos iš pagrindinių su Iranu susijusių IRGC-QF grupuočių Irake „Kata'ib Hizballah“ (KH) lyderiams ir rėmėjams**, taip pat įmonei, kuri padėjo perkelti ir išplauti KH lėšas.

OFAC pažymi, kad nuo 2023 m. spalio 7 d., kai „Hamis“ įvykdė siaubingą išpuolį prieš Izraelį, „KH“ įvykdė keletą smarkiai suintensyvėjusių dronų ir raketų atakų prieš JAV personalą Irake ir Sirijoje.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Kata'ib Hizballah Leaders and Airline Enabling IRGC-QF and Militant Proxy Groups](#) | [U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos su kainų viršutinės ribos pažeidimu susijusiai laivybos įmonei

2024 m. sausio 18 d. OFAC ėmėsi **pirmųjų 2024 m. naftos kainų viršutinės ribos laikymosi užtikrinimo veiksmų**, nukreiptų prieš laivybos įmonę **„Hennesea Holdings Limited“**, susijusią su kainų viršutinės ribos pažeidimu.

Jungtiniuose Arabų Emyratuose įsikūrusi laivybos bendrovė „Hennesea Holdings Limited“ (toliau - „Hennesea“) yra 18 laivų savininkė, įskaitant laivą „HS Atlantica Limited“, kuris, kaip anksčiau nustatė OFAC, po to, kai įsigaliojo naftos kainų viršutinės ribos politika, buvo susijęs su Rusijos kilmės žalios naftos, kurios kaina viršijo 60 JAV dolerių už barelį, gabenimu, **pasitelkiant JAV įsikūrusį paslaugų teikėją**.

Prieš pat įsigaliojant naftos kainų viršutinei ribai, 2022 m. pabaigoje įsteigta bendrovė „Hennesea“ įsigijo senesnių tanklaivių, kuriais gabenama rusiška žalia nafta ir naftos produktai. **Atitinkamai tanklaiviai, priklausantys „Hennesea“, ne kartą buvo įplaukę į Rusijos uostus.**

„Hennesea“ nustatysos sankcijos vadovaujantis Vykdomuoju Įsakymu E.O. 14024 dėl to, kad ji vykdo arba vykde veiklą Rusijos Federacijos ekonomikos jūrų sektoriuje.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Price Cap Violation-Linked Shipping Company](#) | [U.S. Department of the Treasury](#)

Nustatytos sankcijos subjektams, kurie finansuoja Irano „Qods“ pajėgas ir husius

2024 m. sausio 12 d. OFAC nustatė sankcijas dviem **Honkongo ir Jungtinių Arabų Emyratų įmonėms**, kurios Irano Islamo revoliucijos gvardijos korpuso ir Kodų pajėgų (IRGC-QF) remiamo **husių finansinio tarpininko Sa'id al-Jamal** tinklo vardu siuntė Irano kilmės prekes.

Pažymėtina, kad Houthi ir IRGC-QF finansinis tarpininkas Sa'id al-Jamal vykde įvairią komercinę veiklą, susijusią su Irano kilmės prekių pardavimu, kad husiai ir IRGC-QF gautų pajamų.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Commodity Shipments Financing Iran's Qods Force and Houthis](#) | U.S. Department of the Treasury

Nustatytos sankcijos subjektams, finansuojantiems husių išpuolius prieš tarptautinę laivybą

2023 m. gruodžio 28 d. OFAC nustatė sankcijas **vienam asmeniui ir trims subjektams**, atsakingiems už palankesnių sąlygų sudarymą Irano finansinės paramos srautui husių pajėgoms ir jų destabilizuojančiai veiklai.

Taip pat sankcijos nustatytos **valiutos keityklų asociacijos vadovui ir trims valiutos keitykloms Jemene ir Turkijoje**. Šie subjektai padėjo pervesti milijonus dolerių husių judėjimui Sa'id al-Jamal, kuris yra susijęs su Irano Islamo revoliucijos gvardijos korpuso Qods pajėgomis (IRGC-QF), nurodymu.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Network Financing Houthi Attacks on International Shipping](#) | U.S. Department of the Treasury

OFAC skyrė baudą JAV draudimo įmonei už sankcijų Rusijai pažeidimus

2023 m. gruodžio 21 d. OFAC skyrė **466 200 JAV dolerių baudą** „Privilege Underwriters Reciprocal Exchange“ („PURE“) už **39 JAV sankcijų** Rusijai pažeidimus.

„PURE“ yra Niujorke įsikūrusi draudimo įmonė, siūlanti prabangių namų, automobilių, meno kolekcijų, juvelyrinių dirbinių ir laivų draudimą. Nuo 2018 m. gegužės mėn. iki 2020 m. liepos mėn. laikotarpiu, **„PURE“ buvo atsakinga už Viktor Vekselberg turto draudimą.**

Kai dar 2010 m. „PURE“ pradėjo drausti V.Vekselbergo turtą, ji tai darė išduodama polisus Panamos bendrovei „Medallion, Inc.“, kurios vienintelis akcininkas buvo V. Vekselberg. Tuo metu nei jam asmeniškai, nei jam priklausančiai įmonei nebuvo taikomos JAV sankcijos. Tačiau 2018 m. balandžio 6 d. V.Vekselberg buvo nustatytos sankcijos, vadovaujantis Vykdomuoju Įsakymu E.O. 13662. Kadangi įmonė „Medallion, Inc.“ nuosavybės teise priklauso M. Vekselbergui, nuo 2018 m. balandžio 6 d. jai taip pradėtos taikyti JAV sankcijos. Nuo 2018 m. gegužės 1 d. iki 2020 m. liepos 24 d. „PURE“ iš įmonės „Medallion, Inc.“ surinko **38 įmokas**, iš viso už **308 391 JAV dolerių**. Be to, 2020 m. liepos mėn. pagal vieną iš polisų „PURE“ išmokėjo **7 500 JAV dolerių**. „PURE“ draudėjai neįkėlė akcininkų informacijos iš „Medallion, Inc.“ informacijos atskleidimo pareiškimo į savo draudimo sistemas, kuriose saugoma informacija apie įmonių nuosavybę. **Atitinkamai „PURE“ sąmoningai daugiau nei dvejus metus teikė paslaugas ir ekonominę naudą asmeniui, kuriam taikomos JAV sankcijos.**

Daugiau informacijos (anglų k.): [Settlement Agreement between the U.S. Department of the Treasury's Office of Foreign Assets Control and Privilege Underwriters Reciprocal Exchange](#)

OFAC paskelbė vaizdo įrašą dėl sankcijų sąrašo paieškos priemonės naudojimo

2024 m. sausio 19 d. OFAC paskelbė **vaizdo įrašą**, kuriame pateikiama instrukcija, **kaip naudotis OFAC sankcijų sąrašų paieškos priemone**, ir rekomenduojami veiksmai, kaip įvertinti galimą atitikimą OFAC sankcijų sąrašams.

Šis vaizdo įrašas yra pirmasis iš vaizdo įrašų serijos „OFAC pagrindai“, papildančios serijos „Įvadas į OFAC“.

Daugiau informacijos (anglų k.): [OFAC Basics Video Series - Sanctions List Search | Office of Foreign Assets Control](#)

Nacionalinio saugumo patarėjas Jake Sullivan paskelbė pareiškimą dėl husių įtraukimo į teroristinių organizacijų sąrašą

2024 m. sausio 17 d. JAV patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Jake Sullivan **paskelbė**, kad reaguojant į nuolatinės grėsmės ir išpuolius, „Ansarallah“, dar vadinama husiais, **įtraukta į Specialiai įvardytų pasaulinių teroristų sąrašą**.

Šis įtraukimas į teroristų sąrašą yra svarbi priemonė, kuria siekiama užkirsti kelią **husių teroristų finansavimui**, taip dar labiau **ribojant jų prieigą prie finansų rinkų**.

JAV patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Jake Sullivan nurodė, jog husių grupuotei nutraukus išpuolius Raudonojoje jūroje ir Adeno įlankoje, Jungtinės Valstijos nedelsdamos persvarstys šį įtraukimą į sąrašą.

"NuDay" labdaros organizacija nuteista už neteisėtą eksportą į Siriją

2023 m. gruodžio 28 d. JAV prokurorė Jane Young paskelbė, kad JAV federalinis teismas nuteisė Naujojo Hampšyro labdaros organizaciją „NuDay“, už JAV eksporto kontrolės įstatymų pažeidimus.

JAV apygardos teismo teisėjas Joseph N. Laplante nuteisė „NuDay“ labdaros organizaciją (toliau - „NuDay“) **penkerių metų lygtine bausme**. „NuDay“ taip pat buvo nurodyta sumokėti **25 000 JAV dolerių baudą**. 2023 m. rugsėjo 8 d. „NuDay“ pripažino savo kaltę dėl informacijos apie eksportą nepateikimo.

Kaip nurodė JAV prokurorė Jane Young, „NuDay“ labdaros organizacija šiurkščiai pažeidė JAV eksporto kontrolės įstatymus, kai išsiuntė daugiau kaip **100 humanitarinių prekių siuntų į Siriją** - šalį, kuri yra įtraukta į terorizmo rėmėjų sąrašą. „NuDay“ ne tik **nuslėpė tikrąją prekių vertę**, kad išvengtų atskaitomybės reikalavimų, bet ir **perkrovė jas per trečiąją šalį, neatskleisdama galutinės paskirties vietas**.

Daugiau informacijos (anglų k.): [District of New Hampshire | NuDay Charity Sentenced for Illegal Exports to Syria | United States Department of Justice](#)